

N:o 164.

Af Herr A. W. Westerdal: Om skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhängan om författning rörande kostnaderna för Svensk undersåtes sjukvård i Norge.

Vid pröfning af ett under 1872 års riksdag inom Andra Kammaren väckt förslag om upphäfvande af Kongl. Förordn. den 15 Febr. 1855, angående behandling af frågor om ersättning för understöd, som af fattigvårdssamhällen i ett af de Förenade rikena Sverige och Norge lemnas nödlidande personer från det andra riket, har Riksdagen, med fästadt afseende å det särskilda politiska förhållande, hvori de begge rikena stå till hvarandra, förklarat sig väl anse billigt och lämpligt vara, att grundsatsen om deras ömsesidiga ersättnings-skyldighet i frågor af nämnda beskaffenhet vore i lag erkänd och att bestämmelser funnos för grundsatsens tillämpning; men att det tillika syntes Riksdagen, som borde statskassan hufvudsakligen deraf drabbas och svenskt fattigvårdssamhälle ej hafva vidsträcktare skyldighet att godtgöra statskassan, än om understödet lemnats inom annat svenskt fattigvårdssamhälle, hvarföre och då svenskt fattigvårdssamhälles skyldighet att ersätta ett annat för der lemnadt understöd åt en person med hemortsrätt i det förra icke sträcker sig vidare än till sådant understöd, som lemnas enligt 1 §:s i gällande fattigvårdsförordning bestämmelser om så kallad obligatorisk fattigvård, samt enligt instruktionen för länens lasarets- och kurhusdirektioner den 21 Okt. 1864 fri vård lemnas å kurhus åt alla veneriskt sjuka, och å lasarett åt sådane inom ett lasaretsdistrikt insjuknade medellösa personer från annat lasaretsdistrikt, hvaremot icke i någotdera fallet afgiftsfri vård lemnades i Norge; Riksdagen, med särskildt betonande deraf, att statsverket borde vidkännas berörda kostnader, i underdänig skrifvelse den 15 Maj 1872 hos Kongl. Maj:t anhållit om sådan

Bih. till Riksd. Prot. 1876. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 20 Häft.

förändring af eller tillägg till bestämmelserna uti ofvannämnda förordning den 15 Febr. 1855, att svenskt fattigvårdssamhälles skyldighet att godtgöra norska statskassan förskjuten ersättning för tillfällig fattigvård och sjukvård, lemnad någon samhällets medlem inom Norge, ej må blifva vidsträcktare än om vården lemnats inom annat svenskt fattigvårdssamhälle.

Härå har Kongl. Maj:t, äfven med föranledande af en från Elfsborgs läns år 1865 församlade landsting gjord framställning i likartadt syfte, uti till Kamrarrätten stäld skrifvelse den 29 Nov. 1872 svarat, att i fråga om skyldighet att gälda norskt fattigvårdssamhälles kostnad för tillfälligt lemnad fattigvård eller sjukvård åt svensk undersäte i de fall, då denna kostnad icke godtgjorts af de särskilda medel, som till användande under vissa förhållanden äro för sådant ändamål norska regeringen anvisade, utan blifvit af norska statskassan i förskott erlagd och för dennas räkning, med iakttagande af stadgandena i Förordningen den 15 Febr. 1855, af svenskt fattigvårdssamhälle återfordrats, sistnämnda fattigvårdssamhälles ersättningsskyldighet, tillika med de omständigheter, under hvilka den återfordrade kostnaden tillkommit, skola bedömas efter de för fattigvården här i riket gällande författningar.

Huru vederbörande myndigheter emellertid uppfattat frågan om svenskt fattigvårdssamhälles skyldighet att godtgöra kostnad för tillfällig sjukvård, som i Norge lemnats derstädes insjuknad svensk undersäte, tillåter jag mig att i korthet ur Nytt Juridiskt Arkiv, häft. 6 & 7, anföra följande.

“Carl Christian Nordström från Jerbo socken i Elfsborgs län har från och med den 14 Maj till och med den 21 Juli 1873 åtnjutit vård å Ebenezers sjukhus i Fredrikshald, därför i sjukvårdsersättning fordrats 21 speciealer 102 skilling, som Jerbo socken vägrat betala, under yrkande att densamma måtte af allmänna medel gäldas. Häröfver utlät sig Konungens Befallningshafvande i resolution den 31 Dec. samma år, med åberopande af 5 § i Kongl. förordningen den 9 Juni 1871 jemförd med 13 § i Kongl. kungörelsen den 21 Okt. 1864, att enär fattigvårdssamhälle icke vore förbundet att, då medellösa personer, som tillhörde samhället, insjuknade inom annat lasarettsdistrikt, gälda kostnaden för deras vård å lasarettet, kunde Jerbo socken icke tillförbindas att ifrågasvara sjukvårdskostnad gälda. Kamrarrätten, dit frågan underställningsvis kommit, har i utslag den 20 Okt. 1874 hufvudsakligen yttrat, att då sjukvårdsinrättning i Norge icke vore att hänföra till sådant lasarett, der, enligt § 13 i Kongl. kungörelsen den 21 Okt. 1864, medellös, inom lasarettsdistriktet insjuknad person, som tillhörde annat lasarettsdistrikt, skulle njuta underhåll och öfrige sjukhusförmåner kostnadsfritt samt vid slikt förhållande fattigvårdsstyrelsen i Jerbo ej heller enligt lag vore befriad att återgälda kostnaden för Nordströms sjukvård i Norge, så upphäfdes Konungens Befallningshafvandes resolution och Jerbo kommun ålades ifrågasatt godtgörelse. Häröfver besvarade sig Jerbo fattigvårdsstyrelse under

anmärkning, att af Kongl. Maj:ts förberörda skrifvelse till Kammarrätten skulle framgå, att svenskt fattigvårdssamhälle icke hade skyldighet att ersätta kostnad för sjukvård, som lemnades någon dess i Norge insjuknad medlem, *hvadan* och då afgiftsfri vård icke erhöles å sjukhus i sistnämnda land, svenska staten vore den, hvilken i förevarande fall, ersättningsskyldigheten åläge. I afgifven förklaring häröfver yttrade Advokatfiskalsembetet bland annat, att afgörandet af frågan, huruvida Jerbo samhälle må i omtvistade fallet anses skyldigt ersätta hvad norska statskassan förskjutit för Nordströms vård å Ebenezers sjukhus eller om godtgörelse därför bör utgå af svenska statsmedel, lär bero derpå, huruvida Jerbo kommun, för den händelse Nordström vårdats å sjukhus inom annat svenskt fattigvårdssamhälle, enligt § 13 i Kongl. kungörelse den 21 Okt. 1864 skulle varit till ersättnings utgifvande förbunden, hvilken § bestämmer afgiftsfri sjukvård, då sjukdomen icke är af venerisk beskaffenhet, endast å läns-lasarett samt å dessa blott i de fall, att den å lasarettet intagne är medellös, insjuknat inom lasarettets distrikt och tillhör annat lasarettssdistrikt, hvar- emot i öfriga fall, då medellös person vårdas å sjukhus, det fattigvårdssam- hälle, der han har hemortsrätt. är skyldigt att sjukvårdskostnaden ersätta. Om, så resonerar vidare Advokatfiskalsembetet, Nordström insjuknat här i riket och han blifvit å sjukhus intagen, så finnes ju intet skäl som berättigar till att företrädesvis antaga, att han kommit att inläggas just å ett sådant lasarett, der sjukvården varit afgiftsfri, då han ju lika väl kunnat blifva intagen å ett sjukhus, der hans vård och underhåll skolat af Jerbo samhälle bekostas, hvar- före samma embete icke kunnat annat än bestrida rättigheten af Jerbo fattigvårdsstyrelses åsigt om likställigheten emellan Ebenezers sjukhus i Norge och länslasarett med fri sjukvård i Sverige. Detta mål föredrogs den 15 Juli 1875 inför Högsta Domstolen, som icke fann skäl vara anfördt, som i Kammar- rättens utslag kunde verka ändring.“

Om man ur anförandena i omförmälda ärende vill söka framleta yt- tersta grunden, hvarpå en del af åberopade embetsmyndigheter stödjer sin åsigt om svensk kommuns skyldighet att godtgöra norsk kommuns anspråk på ersättning för i Norge lemnad sjukvård åt medellös svensk medborgare, så sy- nes den mig blott bestå uti en supposition; ty om ifrågavarande, i Norge in- träffade sjukdomsfall i stället inträffat i Sverige, så hade detta kunnat ske lika väl inom ett distrikt, der sjukvården blefve fri, som inom ett distrikt, der den möjligen skulle betalas; det ena alternativet lika antagligt som det andra, men begge ohållbara i föreliggande fall. Deremot har Riksdagen uti sin här ofvan omförmälda underdåniga skrifvelse den 15 Maj 1872 framhållit, att då den endast af politiska skäl icke velat föreslå någon ändring uti den quasi in- ternationela förordningen af den 15 Febr. 1855, Riksdagen likväl uttalat såsom sin åsigt, att svenska statskassan hufvudsakligen borde drabbas af sådan sjuk-

vårdsersättning, som i följd af berörda förordning bör norsk kommun tillkomma. och detta af det lätt begripliga skälet, att kostnadsfri sjukvård icke finnes i Norge, hvilket förhållande, i förening med bestämmelserna i sistnämnda förordning, lägger hinder i vägen för tillbörligreciprocitet de Förenade rikena emellan.

Med anledning af hvad jag sålunda anförte, och för att söka bringa Riksdagens en gång uttalade åsigt till verkställighet, tillåter jag mig vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville i underdänig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t tacktes utfärda författning derom, att all kostnad för tillfällig sjukvård, som meddellös svensk undersåte erhåller å sjukvårdsinrättning i Norge, skall af statskassan gäldas, samt till nästa Riksdag göra den framställning, som deraf torde föranledas.

Om remiss till Kammarens Tredje Tillfälliga Utskott anhålles.

Stockholm den 19 Februari 1876.

A. W. Westerdal.